

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/71/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119211141
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Hanusová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1119211141.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alexandry Hanusovej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a Mgr. Patricie Skotnickej v spore žalobkyne: L.. L. B., M.. XX.XX.XXXX, proti žalovanej: I.. J. A.- J., I.: XX XXX XXX, U. XX, D., zastúpená advokátkou JE.. F. M., T. B. X, Q. Q., o vylúčenie veci z exekúcie, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 23C/37/2019-204 zo dňa 22.1.2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o nároku na náhradu trov konania potvrdzuje.

Žalobkyni priznáva proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vylúčil spoluvlastnícky podiel žalobkyne o veľkosti 2665/20000 na pozemku nachádzajúcom sa v Q., mestskej časti P. L., v katastri nehnuteľností vedenom ako par. č. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 214 m², ktorý je zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX (por. č. 10), z exekúcie vykonávanej súdnym exekútorom T.. T. U. pod sp. zn. EX 359/2017 na základe poverenia na vykonanie exekúcie udeleného Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 62Er/582/2017 a z exekúcie vykonávanej súdnym exekútorom T.. T. U. pod sp. zn. EX 482/2016 na základe poverenia na vykonanie exekúcie udeleného Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 61Er/964/2016. Žalobkyni priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o jej výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobkyňa sa dvomi žalobami doručenými súdu 6.8.2019 domáhala vylúčenia nehnuteľnosti z exekúcie vykonávanej súdnym exekútorom T.. T. U. pod sp. zn. EX 359/2017 na základe poverenia na vykonanie exekúcie udeleného Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 62Er/582/2017 a pod sp. zn. EX 482/2016 na základe poverenia na vykonanie exekúcie udeleného Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 61Er/964/2016 z dôvodu, že tento majetok, aj napriek zápisu v katastri nehnuteľností, v čase začatia exekučných konaní nebol v bezpodielovom spoluvlastníctve jej a povinného W. B.. Žalovaná sa bránila výlučne tým, že vylučovacia žaloba bola podaná po uplynutí lehoty stanovenej v ustanovení § 44 Exekučného poriadku a že žalobkyňa porušila evidenčnú povinnosť stanovenú § 19 katastrálneho zákona.

3. Súd prvej inštancie z výpisu z listu vlastníctva katastra nehnuteľností vedeného pre katastrálne územie Q.-P. L. č. XXXX, ako aj zo žalovanou nepopretých skutkových tvrdení žalobkyne, mal za preukázané, že spoluvlastnícky podiel žalobkyne na uvedenej nehnuteľnosti je postihnutý v označených exekučných konaniach vedených v prospech žalovanej ako oprávnenej proti povinnému W. B., bývalému manželovi žalobkyne. Za nesporné súd považoval aj žalovanou nepopreté skutkové tvrdenia žalobkyne o tom, že obidve exekučné konania začali pred 1.4.2017. Žalovaná v konaní nepoprela

žiadne zo skutkových tvrdení žalobkyne týkajúcich sa transformácie bezpodielového spoluvlastníckeho režimu manželov k predmetnej nehnuteľnosti na podielové spoluvlastníctvo v dôsledku nevyporiadania BSM v zákonom stanovenej lehote a ani okamih začatia exekučných konaní, ktorý má zásadný vplyv na posúdenie námietky žalovanej o oneskorení uplatnení excindačnej žaloby. Žalobkyňa preukázala, že jej manželstvo s W. B. bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bratislava I z 5.3.2004, č. k. 18C/121/2001-205, ktorý nadobudol právoplatnosť 30.3.2004. Zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo v zmysle ustanovenia § 149 Občianskeho zákonníka vyporiadané dohodou a ani rozhodnutím súdu na návrh bývalých manželov podaný do troch rokov od jeho zániku, čím došlo 30.3.2007 k zmene vlastníckeho režimu k nehnuteľnosti na podielové spoluvlastníctvo s rovnosťou podielov obidvoch bývalých manželov na nehnuteľnosti zo zákona. Z uvedeného vyvodil, že žiadne exekučné konanie vedené proti bývalému manželovi žalobkyne po tomto dni nemohlo postihovať spoluvlastnícky podiel žalobkyne na nehnuteľnosti. Nakoľko elementárnym predpokladom pre vykonanie exekúcie je vlastnícke právo povinného k exekvovanému majetku, ochrana vlastníckeho práva žalobkyne ako osoby priamo nezúčastnenej exekučného konania je procesne zabezpečená možnosťou podať excindačnú žalobu, ktorej úspechu za daného skutkového stavu nemôže brániť ani námietka jej oneskorenia uplatnenia s poukazom na ustanovenie § 44 Exekučného poriadku. Predmetné ustanovenie, ktoré stanovilo lehotu pre podanie excindačnej žaloby, zmeškanie ktorej má za následok pokračovanie v exekúcii a teda stratu procesného prostriedku pre odvrátenie speňaženia dotknutého majetku, bolo do Exekučného poriadku zavedené až zákonom č. 2/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, účinným od 1.4.2017 a v zmysle intertemporálnych ustanovení (§ 243h ods. 1 Exekučného poriadku) je jeho použitie vylúčené v exekučných konaniach, ktoré začali do 30.3.2017. Pokiaľ sa žalovaná bránila tým, že žaloba bola podaná po uplynutí lehoty pre podanie excindačnej žaloby, t. j. námietkou preklúzie procesného práva žalobkyne (nie premlčania ako nesprávne uvádza žalovaná), táto jej obrana je účelová a nedôvodná. Skutočnosť, že obidve exekučné konania, ktorých sa excindačná žaloba týka, začali do 30.3.2017, súd považoval za nespornú.

4. Ako irelevantnú vyhodnotil súd prvej inštancie obranu žalovanej, že žalobkyňa riadne a včas nepožiadala o zaevidovanie zmenu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností podľa ustanovenia § 19 katastrálneho zákona, ku ktorému došlo až v roku 2019 vykonaním záznamu na základe oznámenia žalobkyne. Nesplnenie tejto povinnosti, a to aj vzhľadom na zásadu materiálnej publicity katastra nehnuteľností vyjadrenú v ustanovení § 70 katastrálneho zákona, nemá žiaden vplyv na právne posúdenie veci, ktorého základom je výlučne skutočnosť, že označené exekučné konania neprípustne postihujú aj spoluvlastnícky podiel žalobkyne, ktorá nie je povinnou v exekučnom konaní a k zmene tohto stavu nedošlo ani po začatí konania o vylúčení nehnuteľnosti z exekúcie.

5. O nároku na náhradu škody rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, pričom zohľadnil aj ustanovenie § 257 CSP, ktoré je odchýlkou od procesnej zásady zodpovednosti za zavinenie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v prípade existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa. Tá umožňuje súdu vo výnimočných prípadoch celkom alebo sčasti neuložiť neúspešnej strane povinnosť nahradit' trovy konania protistrane. Uviedol, že ide o osobitné moderačné oprávnenie súdu, ktorého použiteľnosť vzhľadom na negatívne dopady na stranu, ktorá by inak mala nárok na náhradu trov konania, musí mať výnimočný charakter a musí zodpovedať osobitným okolnostiam daného prípadu. Dôvody hodné osobitného zreteľa môžu byť dané vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii a nie je ich možné zovšeobecniť vo vzťahu k určitým typom konania, ale rozhodujúcim meradlom je individualizačný prvok (napr. nález ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 727/2000). Ďalším možným aspektom (spolu)majúcim vplyv na použitie tohto výnimočného ustanovenia sú sociálne dôvody niektorej zo strán sporu s tým, že len samotná nepriaznivá majetková situácia strany nezakladá bez ďalšieho dôvodu na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada aj na majetkové, osobné, sociálne, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu, okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu práva na súde, postoj strán v konaní a iné (R 24/1964).

6. Plne úspešnej žalobkyne v danej veci súd prvej inštancie priznal plný nárok na náhradu trov konania. Zohľadnil pritom obranu žalovanej, ktorá v priebehu celého konania popierala dôvodnosť žalovaného nároku, ako aj skutočnosť, že postihnutie sporného majetku žalobkyne exekúciou, a aj zriadenie exekučného záložného práva, je možné len na návrh oprávneného v exekučnom konaní, ktorý je kedykoľvek v priebehu exekučného konania oprávnený vziať späť takýto návrh a požiadať súdneho

exekútora o zastavenie exekučného konania v časti postihujúcej majetok, ktorý nepatrí povinnému, čo žalovaná neurobila. Nepriznanie nároku na náhradu trov konania žalobkyni by nezodpovedalo zásade všeobecnej spravodlivosti a nevedlo by k odstráneniu žiadnej neprimeranej tvrdosti. Iný záver by podľa názoru súdu prvej inštancie bolo z dôvodu nepochybného porušenia evidenčných povinností žalobkyne možné prijať v procesnej situácii, kedy by žalovaná po oboznámení so žalovaným nárokom zjedнала nápravu a požiadala by súdneho exekútora o zastavenie exekúcie vedenej na majetok žalobkyne, v dôsledku čoho by mohlo dôjsť k späťvzatiu žaloby. Ak však žalovaná v exekučnom, ako aj v predmetnom konaní o vylučovacej žalobe zotrvala na názore o nedôvodnosti vylúčenia sporného majetku spod núteného výkonu vedeného v jej prospech, považoval súd prvej inštancie za správne a spravodlivé, aby znášala trovy, ktoré žalobkyni vznikli v súvislosti s vedením tohto konania. Len samotná skutočnosť, že žalobkyňa zjedнала zosúladenie zapísaného a skutočného stavu jej vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností so značným časovým odstupom, (pričom zdôraznil, že to bolo ešte pred začatím konania predmetného konania), samo o sebe za danej procesnej situácie nezakladá ani výnimočnosť situácie a nie je ani dôvodom hodným osobitného zreteľa.

7. Proti rozsudku v časti nároku na náhradu trov konania podala žalovaná odvolanie, ktorým žiadala v tejto časti rozsudok zmeniť tak, že stranám sa nárok na náhradu trov konania neprizná. Namietala nesprávne právne posúdenie dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré spočívajú tak v okolnostiach danej veci ako aj okolnostiach u strán sporu. Uviedla, že exekútor zahrnul predmetný majetok, vylúčenia z exekúcie ktorého sa žalobkyňa domáhala v tomto konaní, do súpisu majetku v roku 2019 a v tom čase bol v katastri nehnuteľností uvedený údaj o tom, že predmetný podiel k nehnuteľnosti patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a povinného. Napriek tomu, že manželstvo žalobkyne s povinným bolo rozvedené 30.3.2004, žalobkyňa až do roku 2019 nevykonala nič, aby bol v katastri nehnuteľností zapísaná zmena vlastníctva, ku ktorej došlo po zániku tohto manželstva. Po doručení námietok žalobkyne proti súpisu majetku sa rozhodla nechať vec na rozhodnutie súdu v tomto konaní. Podľa jej názoru pasivitu žalobkyne, ktorá sa nepostarala o zápis zmeny vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností nie je možné „odmeniť“ tým, že jej bude priznaný nárok na náhradu trov konania, pretože by to vzhľadom na okolnosti nebolo spravodlivé.

8. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) preskúmal napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania, prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že jej odvolanie je nedôvodné.

9. Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

10. Podľa ustanovenia § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Pretože odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP). Pri posudzovaní podstatných tvrdení žalovanej v odvolaní, ktoré v súhrne spochybňujú vecnú správnosť rozsudkom súdu prvej inštancie v napadnutej časti o náhrade trov konania (§ 387 ods. 3 CSP) odvolací súd dospel k záveru, že ide v celom rozsahu o nedôvodnú argumentáciu a že súd prvej inštancie správne vyhodnotil skutkové a právne okolnosti významné pre priznanie nároku na náhradu trov konania žalobkyni proti žalovanej v rozsahu 100%. Súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že nakoľko žalobkyňa mala vo veci plný úspech o trovách konania bolo treba rozhodnúť v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán.

12. Ustanovenie § 257 CSP umožňuje súdu zvážiť všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, zobrať do úvahy dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočne nepriznať nárok na náhradu trov súdneho konania tej strane sporu, ktorá by inak na náhradu takýchto trov konania mala v zmysle príslušných zákonných ustanovení právny nárok. Predmetné procesné ustanovenie je výnimkou zo zásady zodpovednosti za výsledok a zásady zodpovednosti za zavinenie. Zákon dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti, neuvádza ani exemplifikatívne. Výklad podmienok umožňujúcich aplikovanie tohto ustanovenia ponecháva na súdnu prax, ktorá uvádza príkladmo ako dôvody hodné osobitného zreteľa neprimeranú tvrdosť, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povahu a okolnosti sporu, zložitost' doposiaľ neriešenej právnej problematiky, osobné, majetkové a sociálne pomery strany sporu.

Ustanovenie § 257 CSP nie je predpis, ktorý by zakladal možnosť jeho voľnej aplikácie (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 2 MCdo 17/2009, sp. zn. 5Cdo 67/2010, sp. zn. 3MCdo 46/2012). Pokiaľ žalovaná žiadala rozhodnúť podľa ustanovenia § 257 CSP a nepriznať žalobkyni nárok na náhradu trov konania pre dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v okolnostiach sporu, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozsudku dôsledne vysporiadal s relevantnými skutkovými okolnosťami, ktoré dôvody hodného osobitného zreteľa pre výnimočné nepriznanie náhrady trov konania žalovaným nenaplnili. Na uvedený záver nemali vplyv tvrdenia žalovanej o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa, nakoľko tieto neboli preukázané. Vzhľadom na tieto skutočnosti odvolací súd námietky žalovanej uvedené v odvolaní považoval za nedôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s jeho ustanoveniami § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1. Žalobkyni, ktorá mala v odvolacom konaní z procesného hľadiska plný úspech, nepriznal proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože jej v tomto konaní žiadne nevznikli.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).